

2010D04992

Wijziging van de Wet op de jeugdzorg in verband met de introductie van een verwijnsindex om vroegtijdige en onderling afgestemde verlening van hulp, zorg of bijsturing ten behoeve van risicjongeren die bepaalde risico's lopen te bevorderen (verwijsindex risicjongeren)

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Vastgesteld 2010

In de algemene commissie voor Jeugd en Gezin bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de minister voor Jeugd en Gezin over de brief van 16 december 2009 inzake het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Uitvoeringsbesluit Wet op de jeugdzorg in verband met de invoering van de verwijnsindex risicjongeren (31 855, nr. 56).

De op 29 januari 2010 toegezonden vragen zijn met de door de minister bij brief van 2010 toegezonden antwoorden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de algemene commissie voor Jeugd en Gezin,
Heijnen

Adjunct-griffier van de algemene commissie voor Jeugd en Gezin,
Sjerp

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**II. Reactie van de minister****I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties****– Vragen en opmerkingen van de CDA-fractie**

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van het Uitvoeringsbesluit van de Wet op de jeugdzorg in verband met de invoering van de verwijsindex risicojongeren. Genoemde leden betreuren het dat etniciteit nog niet in de verwijsindex kan worden opgenomen. Sommige problemen spelen meer bij jongeren met een bepaalde etniciteit, waardoor de hulpverlening gebaat is met kennis over de etniciteit van de jongere. Het is positief dat ook bijvoorbeeld een Antillen-coördinator meldingsbevoegd wordt. Deze leden begrijpen echter niet waarom hij dit niet onder deze naam mag doen. Zij zijn het niet met het College bescherming persoonsgegevens eens die stelt dat indien een doelgroepencoördinator die aan de verwijsindex meldt, zich in de praktijk slechts met een of meer bepaalde etnische groepen zou bezighouden er sprake kan zijn van een ongeoorloofd onderscheid (pagina 3 in de nota van toelichting). Een achternaam van een jongere kan op deze manier namelijk ook tot een onderscheid leiden. Gemeenten worden op deze manier gedwongen gekunsteld met de feiten om te gaan. Wat is de reactie hierop van de minister?

De leden van de CDA-fractie vragen tevens wanneer de uitkomsten te verwachten zijn van het onderzoek naar de nut en noodzaak van etnische registratie en de mogelijkheid om dit in de verwijsindex op te nemen. Tevens zien genoemde leden uit naar de voortgang van de ontwikkeling van een gezinsfunctionaliteit, waarvan de minister de Kamer voor de zomer van 2010 op de hoogte zal stellen.

Eén van de zorgen van deze leden over het functioneren van de verwijsindex zijn de breed geformuleerde meldcriteria. Daarmee krijgt de professional veel ruimte, maar het gevaar bestaat dat de melding daardoor zijn waarde verliest. Genoemde leden zien dan ook uit naar de specificatie van de meldcriteria. Wanneer kan de Kamer deze tegemoet zien?

Voorts hebben deze leden nog een aantal specifieke vragen. Hoe verhoudt het persoonsidentificerend nummer, dat genoemd wordt op pagina 6 van de nota van toelichting, zich tot het op pagina 13 genoemde verwijsindex-servicenummer?

Naar aanleiding van de evaluatie van het gebruik van de verwijsindex kunnen de categorieën van instanties en functionarissen uitgebreid worden, bijvoorbeeld met het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en de gemeentelijke sociale diensten (pagina 1). Waarom wordt daarbij aan deze twee specifieke soorten instanties gedacht?

Waarom wordt er voor gekozen om slechts een beperkte hoeveelheid mensen die werkzaam zijn bij een meldingsbevoegde instantie, daadwerkelijk meldingsbevoegd te maken? Voor hoeveel collega's zullen deze mensen dan gemiddeld de meldingen moeten gaan verzorgen? Worden organisaties op deze manier genoodzaakt een extra administratieve organisatie ten behoeve van de verwijsindex op te zetten (pagina 3)? Maakt de raad voor de kindbescherming in haar signaleringssysteem gebruik van dezelfde criteria als de verwijsindex, zodat er niet twee verschillende registraties door elkaar heen gaan lopen (pagina 4)?

Kan de minister een aantal voorbeelden geven van meldingsbevoegden die niet over het burgerservicenummer mogen beschikken (pagina 4)?

Genoemde leden kunnen zich over het algemeen vinden in de keuzes voor de meldingsbevoegde instanties en functionarissen. Zij vragen wel waarom in ziekenhuizen alleen de afdelingen voor spoedeisende hulp

meldingsbevoegd worden gemaakt? Waarom is er niet voor gekozen ook de kinderartsen in het ziekenhuis meldingsbevoegd te maken?

– Vragen en opmerkingen van de PvdA-fractie

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van de minister inzake de wijziging van het Uitvoeringsbesluit van de Wet op de jeugdzorg in verband met de invoering van de verwijfsindex risicjongeren. Naar aanleiding van de brief hebben zij de volgende vragen en opmerkingen, te weten:

Wat is de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de motie Sterk en Dijsselbloem (31 855, nr. 39) aangaande het onderzoek naar nut en noodzaak van etnische registratie? Wanneer kan de Kamer de toegezegde kabinetsbrief tegemoet zien?

Op welke wijze is motie van het lid Dijsselbloem (31 855, nr. 42) betreffende de aanwijzing van gemeentelijke medewerkers met een regiorol in het jeugd beleid (onder andere de doelgroepcoördinatoren) nu geregeld in dit besluit?

Het College bescherming persoonsgegevens (Cbp) heeft een wetgevingsadvies uitgebracht over het ontwerpbesluit. Het Cpb plaatst kanttekeningen bij het melden door de doelgroepencoördinator en wijst op het risico dat meldingsbevoegden etniciteit gaan registreren in hun eigen administratie zonder dat hiervoor een wettelijke basis is. Het Cbp heeft de minister geadviseerd het ontwerpbesluit en de nota van toelichting op onderdelen aan te passen. Wat is de reactie van de Minister op deze kanttekeningen? Is de aanname van het CBP dat een doelgroepencoördinator altijd de doelgroep Antillianen betreft eigenlijk wel juist?

Op welke wijze is de motie van het lid Dijsselbloem (31 855, nr. 43) aangaande het herkenbaar maken van politiemeldingen in de verwijfsindex, uitgevoerd in het voorliggende besluit? Het Cbp signaleert ook hier probleem, namelijk ten aanzien van de melding door bureau jeugdzorg op initiatief van de politie. Een dergelijke getrapte melding zal, aldus het Cbp, herkenbaar zijn als politiemelding, waardoor de jongere met de politie wordt geassocieerd, terwijl de politie niet een voor melding aangewezen instantie is. Het Cbp oordeelt dat het noemen van de politie in een melding van bureau jeugdzorg niet noodzakelijk is voor de afstemming van de hulpverlening en daarom in strijd is met artikel 11 Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Deelt u de mening van het Cbp dat het melden dat de politie betrokken is bij een jongere die ook in één of meerder hulpverleningstrajecten zit, niet relevant is voor de hulpverlening? Is deze opvatting van het Cbp ook gebaseerd op praktijkervaringen van politie en hulpverleners?

– Vragen en opmerkingen van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het Uitvoeringsbesluit verwijfsindex risicjongeren. Zoals deze leden al eerder hebben toegelicht is de verwijfsindex risicjongeren een hulpmiddel om mensen die met kinderen werken beter met elkaar te laten samenwerken. Een hulpmiddel, en geen doel. Er is namelijk meer nodig dan een verwijfsindex risicjongeren om te voorkomen dat jongeren in de jeugdhulpverlening tussen wal en schip vallen. Zoals vermindering van de bureaucratie, het ontschotten van de jeugdzorg, vermindering van de wachtlijsten en meer inzetten op preventie en vroeghulp. Genoemde leden hebben nog een aantal specifieke vragen naar aanleiding van het uitvoeringsbesluit. In het uitvoeringsbesluit staat omschreven welke organisaties en professionals er aangewezen worden om te melden aan de verwijfsindex risicjongeren. Deze leden zijn van mening dat het belangrijk is dat enkel «dat» informatie in de verwijfsindex komt te staan. Het moet in de verwijfsindex risicjongeren niet te herleiden zijn wat voor

probleem de jongere heeft of welke etnische achtergrond de jongere heeft. Indien een verslavingsarts een melding maakt in de verwijfsindex risicjongeren, is aan de persoon die meldt mogelijk te herleiden dat het hier gaat om een jongere met een verslavingsprobleem. Hoe gaat de minister dit probleem verhelpen? Hoe wordt exact het probleem opgelost van doelgroepcoördinatoren waaruit mogelijk de etniciteit van de door hem of haar gemelde jeugdige afgeleid zou kunnen worden? In het uitvoeringsbesluit staat dat er een neutrale formulering moet komen van de doelgroepcoördinator en gemeenten moeten voorkomen dat een doelgroepcoördinator in de verwijfsindex risicjongeren een specifieke benaming gebruikt waaruit de etniciteit van de door hem gemelde jeugdige afgeleid zou kunnen worden. Kan de minister uiteenzetten hoe dit exact in zijn werk gaat? Kan de minister garanderen dat aan de persoon die meldt niet te herleiden is welke etnische achtergrond de jeugdige heeft of welk probleem deze heeft?

Kan de minister toelichten met hoeveel verschillende verwijfsindexsystemen er gewerkt worden? Sluiten die verschillende systemen regionaal en landelijk ook goed op elkaar aan?

Kan de minister uiteenzetten wat er gebeurt als instanties weigeren mee te werken aan de verwijfsindex? Welke rol en mogelijkheden hebben gemeenten om instanties er toe te bewegen om toch mee te werken aan het melden aan de verwijfsindex?

In artikel 1 f worden gemeentelijke kredietbanken aangewezen als instanties die kunnen melden aan de verwijfsindex risicjongeren. Betekent dit dat de schuldhulpverleners ook kunnen melden aan de verwijfsindex risicjongeren?

Kan de minister reageren op de brief van de KNMG waarin zij artsen adviseren om terughoudend om te gaan met de meldbevoegdheid vanwege het medisch beroepsgeheim? Kan de minister toelichten hoe meldingsbevoegden kunnen melden aan de verwijfsindex risicjongeren zonder dat zij handelen in strijd met hun beroepsgeheim? Kan de minister antwoord geven op de vragen en zorgen die het Cbp aangeeft in zijn brief aan de Kamer?

Kan de minister uiteenzetten hoe er in de praktijk uitvoering wordt gegeven aan de motie Langkamp (31 855, nr. 35) die de regering verzoekt ervoor te zorgen dat alle professionals die gaan werken met de verwijfsindex en de verplichte meldcode kindermishandeling geschoold worden in het signaleren, melden en bespreekbaar maken van een melding?

Kan de minister voorts toelichten hoe de procedure bij verhuizingen is? Worden van alle jongeren die in de verwijfsindex risicjongeren gemeld staan ook de verhuisbewegingen bijgehouden? Is het waar dat het momenteel zo is dat een hulpverlener pas achter een verhuizing van een jongere komt als er actief naar wordt gevraagd?

Kan de minister nogmaals uiteenzetten wie toe ziet op de kwaliteit en veiligheid van de verwijfsindex risicjongeren en hoe de klachten procedure werkt? Moet elke gemeente een VIR klachtenregeling hebben en kan die per gemeente verschillen? Wie is verantwoordelijk voor duidelijk voorlichtingsmateriaal (ook voor jongeren) over de werking van de verwijfsindex risicjongeren en is dit voorlichtingsmateriaal al gereed?

– Vragen en opmerkingen van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de wijziging van het Uitvoeringsbesluit van de Wet op de jeugdzorg in verband met de invoering van de verwijfsindex risicjongeren. Over het uitvoeringsbesluit hebben zij de volgende vragen en opmerkingen. In de nota van toelichting staat dat bij de voorbereiding van het besluit zoveel mogelijk rekening is gehouden met het advies van het College bescherming persoonsgegevens. Slechts instanties en functionarissen met een

concrete taak bij het verlenen van hulp, zorg of bijsturing worden aangewezen om met de verwijsindex te werken.

Heeft de minister zich hierbij gerealiseerd dat het hier om een vaag en ruim omschreven groep gaat die niet te definiëren is? Kan de minister toelichten welke «professionals» precies toegang hebben tot de verwijsindex?

Het advies van de Raad van State om in de landelijke verwijsindex niet te registreren op etniciteit omdat dit geen toegevoegde waarde zou hebben is overgenomen. Vastgesteld is dat het Transfer Informatie Punt (TIP) in de deelgemeente Charlois in Rotterdam registreert op etniciteit omdat dit bijdraagt aan een effectieve aanpak van risicojongeren. Kan de minister uiteenzetten hoe hij zekerstelt dat gemeenten etniciteit kunnen registreren indien dit bijdraagt aan de effectiviteit van het beleid?

II. Reactie van de minister